

Σχετικά με την κινητοποίηση κατά του πάσο. Πρώτες σημειώσεις

Είναι απολύτως προφανές ότι το ζήτημα του τι πρέπει να πούμε και να κάνουμε ενάντια στο «πράσινο πάσο», του πώς να σχετιστούμε με τους ανθρώπους που βγαίνουν στους δρόμους ενάντια σε αυτό το μέτρο διάκρισης, ελέγχου και εκβιασμού, δεν μπορεί να διαχωριστεί από το τι πιστεύεται -και τι έχει γίνει- για την Έκτακτη Ανάγκη Covid-19 γενικότερα. Τα αληθινά βραβεία δουλοπρεπούς ευθυγράμμισης και ανικανότητας που δωρίζονται στην αριστερά και την άκρα αριστερά δεν έρχονται απροσδόκητα. Όπως και το γεγονός ότι μόνο όσοι δεν έχουν παρατηρήσει ότι ένας κόσμος τους έχει διαφύγει ξαφνικά αναρωτιούνται ποιοι είναι όλοι αυτοί οι άνθρωποι, από πού έρχονται και τι θέλουν. Κραυγάζουν για τις «αντιδραστικές πλατείες» χωρίς την παραμικρή αμηχανία που βρίσκονται στην ίδια χορωδία με τραπεζίτες, βιομήχανους, στρατηγούς του NATO, καθεστωτικούς δημοσιογράφους, υπουργούς Εσωτερικών, επιστήμονες της Αυτού Μεγαλειότητας... Ο κίνδυνος του «φασισμού» (μην ανησυχείτε: η δημοκρατία είναι αρκετή) δεν φαίνεται στη δράση του κράτους και μιας άρχουσας τάξης που χτυπάει συμπαγώς, αλλά στην παρουσία της ακροδεξιάς σε κάποιες διαδηλώσεις κατά του πάσο. Λες και τα βήματα προς τα εμπρός της καταναγκαστικής εξουσίας του κράτους στο όνομα της «συλλογικής υγείας» είναι «ουδέτερα» σε σχέση με την ταξική σύγκρουση στο σύνολό της -λες και η σιωπή/συγκατάθεση στις κοινωνικές και εργασιακές διακρίσεις όσων δεν θέλουν να εμβολιαστούν δεν βγάζει λάδι την ίδια μηχανή, η οποία επιτίθεται στους εργαζόμενους που αντιστέκονται στις απολύσεις, στους επαναστάτες και σε όλους τους αγώνες.

Ένα ολικό κοινωνικό γεγονός

Για να δανειστούμε μια έννοια από τον Marcel Mauss, θα μπορούσαμε να ονομάσουμε την Έκτακτη Ανάγκη Covid-19 ένα ολικό κοινωνικό γεγονός. Έφερε στην επιφάνεια -στην κοινωνία, όπως και στα «κινήματα»- αυτό που υπήρχε ήδη αλλά δεν μπορούσε να γίνει αντιληπτό. Η ενασχόληση με μερικά μόνο κομμάτια ή υπολείμματα αυτού του ολικού κοινωνικού γεγονότος, ακολουθώντας τους ασφαλέστερους και λιγότερο προβληματικούς θεωρητικούς και πρακτικούς δρόμους, είχε και θα έχει ακόμη πιο καταστροφικές συνέπειες. Η κατάσταση έκτακτης ανάγκης έχει μετατοπίσει την κοινωνική σύγκρουση σε νέο έδαφος «πολιτικοποιώντας» τις πιο οικείες χειρονομίες, τις πιο καθημερινές επιλογές, τις διαστάσεις εκείνες που είναι προφανώς «ιδιωτικές» και «υποκειμενικές» σε σχέση με την ιδανική τοποθέτηση (σώματα, αίσθηση ασφάλειας, φόβος του θανάτου, κίνδυνος να νοσήσει κανείς και κολλήσει κάποιον). Δεκαετίες περισσότερο ή λιγότερο αποδεκτού φουκωϊσμού έχουν συντριβεί στη σύγκρουση με ένα κράτος και μια τεχνοκρατική διαχείριση που εφάρμοσε ένα «βιοπολιτικό» πρόγραμμα μέχρι τέλους, και μάλιστα πραγματικά. Ξαφνικά, για να ξεκινήσουν πρωτοβουλίες αγώνα -και ακόμη και για να γίνουν συλλογικές συζητήσεις- ήταν απαραίτητο να *διαρρήξουμε το επίπεδο της επιστημολογίας*. Οι αποφάσεις δεν έπρεπε πλέον να λαμβάνονται μόνο σε σχέση με «εξωτερικά» επίπεδα -εκμετάλλευση, αφεντικά, κράτος- αλλά και σε σχέση με ιούς, σώματα, ανοσοποιητικό σύστημα, μάσκες, επιχρίσματα, τζελ, αποστασιοποίηση κ.λπ. Με σπάνιες εξαιρέσεις, στις «ανταγωνιστικές» σφαίρες αυτό που θα ήταν «ουδέτερο» -τα επιστημονικά στοιχεία, το δελτίο για τους «θετικούς», την αρρώστια και το θάνατο, τα μέτρα για τον εντοπισμό και τον περιορισμό του ιού κ.λπ., με λίγα λόγια το πεδίο της αναγκαιότητας- έχει διαχωριστεί από αυτό που είναι «συγκρουσιακό» -τα αίτια της επιδημίας, οι αντιφάσεις μεταξύ των μέτρων υγείας και της λογικής του κέρδους, ο διαφοροποιημένος κίνδυνος νόσησης ανάλογα με την τάξη και το φύλο, οι οικονομικές επιπτώσεις του αποκλεισμού κ.λπ. με άλλα λόγια το πεδίο της δυνατότητας. Μόλις πέρασε ο αρχικός αποπροσανατολισμός, άρχισε η απόσυρση. Έτσι, ακόμη και ο μαζικός εμβολιασμός επανήλθε εσπευσμένα στην ουδέτερη σφαίρα της αναγκαιότητας, επιφυλάσσοντας τη σύγκρουση για το ζήτημα των πατεντών, τις ανισότητες μεταξύ Βορρά και Νότου του πλανήτη κ.ο.κ. Όσοι είναι λίγο πιο διαυγείς και καλά προετοιμασμένοι έχουν επισημάνει ότι ο εμβολιασμός είναι σε κάθε περίπτωση ένα ανεπαρκές εργαλείο και ότι αυτά τα εμβόλια -που βασίζονται στη γενετική μηχανική, με τεχνολογία m-RNA ή ανασυνδυασμένου DNA- κρύβουν πολλά άγνωστα. Ακόμη και στο θέμα του υποχρεωτικού εμβολιασμού των εργαζομένων στον τομέα της υγείας, οι άνθρωποι προτίμησαν να σιωπήσουν (ή, αλλιώς, μίλησαν για συναισθηματική άρνηση υπαγορευόμενη από το φόβο και τις προφανείς αντιφάσεις της επίσημης «επιστημονικής επικοινωνίας»). Τώρα, ενόψει της εισαγωγής, ευρέως αναμενόμενης και μάλιστα προβλεπόμενης, του υγειονομικού πάσο, οι λιγότερο κουτοπόνηροι θέτουν το πρόβλημα να μην αφήσουν τις πλατείες στην ακροδεξιά (κίνδυνος, αυτός, που είχε επισημανθεί εγκαίρως) και να διενεργήσουν... έρευνα για τη σύνθεσή τους. Μας φαίνεται ότι είναι εκτός χρόνου. Όχι επειδή το παιχνίδι δεν έχει ακόμη ανοίξει (πράγματι, η πιο σκληρή σύγκρουση δεν έχει ακόμη ολοκληρωθεί), αλλά επειδή η «έρευνα» θα πρέπει να διεξαχθεί πρώτα απ' όλα στο εσωτερικό της χώρας. Και *in extremis*. Παρόλο που οι πλατείες -στην Ιταλία όπως και στον υπόλοιπο κόσμο- είναι πολύ ετερογενείς, υπάρχουν τουλάχιστον τρία σημεία που ενώνουν δεκάδες χιλιάδες ανθρώπους: η αντίθεση στον υποχρεωτικό εμβολιασμό *χωρίς αν και χωρίς αλλά*· η απόρριψη

των διακρίσεων σε βάρος όσων δεν εμβολιάζονται· το ζήτημα της κατ' οίκον φροντίδας που απορρίπτεται. Η εστίαση μόνο στο «πράσινο πάσο» είναι αναγωγιστική και παραπλανητική ως πιθανή βάση για μια συνάντηση με ένα μέρος αυτών που βγαίνουν στους δρόμους. Είναι αποδεκτή ή όχι η υποχρέωση εμβολιασμού (σήμερα για τους εργαζόμενους στον τομέα της υγείας, αύριο για το προσωπικό των σχολείων και ακόμη και για τους μαθητές, μεθαύριο για τους εργαζόμενους); Ναι ή όχι; Αυτό πρέπει να δηλώνεται με σαφήνεια. Αν η απάντηση είναι «όχι», τότε πρέπει να συμπεριληφθεί με πεποίθηση ανάμεσα στα σημεία των κινητοποιήσεών τους για άλλους στόχους (το γεγονός ότι το «ενιαίο ανακοινωθέν» του συνδικαλισμού βάσης για τη γενική απεργία της 18ης Οκτωβρίου, για παράδειγμα, δεν το αναφέρει καν σημαίνει τρία πράγματα: ότι η υποχρέωση δεν είναι τόσο λάθος· πρόκειται για ένα «διχαστικό» επιχείρημα· η μάχη των εργαζομένων που δεν θέλουν αυτά τα εμβόλια είναι ανάξια να αποτελεί μέρος της ταξικής πάλης).

Η σύγκρουση πρέπει να αναληφθεί και σε επιστημολογικό επίπεδο (αμφισβήτηση της αντικατάστασης της ιατρικής οπτικής από στατιστικά μοντέλα· της ποινικοποίησης των μη εμβολιασμένων ως κινδύνου για τη δημόσια υγεία· της αυξανόμενης ψηφιοποίησης της υγειονομικής περίθαλψης και της θεραπείας κ.λπ. Το ίδιο ισχύει και για την άρνηση της κατ' οίκον φροντίδας, ένα θέμα που παραμελείται σκανδαλωδώς (με το παράδοξο ότι είναι κυρίως δεξιοί που καταγγέλλουν την κρατική σφαγή...). Μπορούμε να συνεχίσουμε να μιλάμε γενικά για κοινοτική ιατρική και μη νοσοκομειακή ιατρική χωρίς ποτέ να λέμε πώς αποφεύγεται η νοσηλεία των ασθενών με Covid; Ένα από τα πολλά παραδείγματα του τρόπου με τον οποίο τα τρία προαναφερθέντα σημεία διαπλέκονται στην κινητοποίηση κατά του πάσο μπορεί να βρεθεί σε ένα φυλλάδιο που διανεμήθηκε πριν από λίγες ημέρες κατά τη διάρκεια μιας διαδήλωσης από μια ομάδα εργαζομένων στον τομέα της υγείας στο Τρεντίνο:

«Επί ενάμιση χρόνο, νύχτα και μέρα, κάθε μέρα για μήνες συνεχίσαμε να εργαζόμαστε χωρίς διακοπή, κατά καιρούς, στην αρχή της κηρυχθείσας πανδημίας ειδικότερα, ελλείψει θεραπευτικών ενδείξεων, υπό καταστροφικές οργανωτικές συνθήκες, χωρίς λογικές διασφαλίσεις, με βάρδιες 12ωρης και πλέον εργασίας. Ημασταν στα σχοινιά, έχοντας να αντιμετωπίσουμε το κύμα πανικού που τροφοδοτήθηκε από τον Τύπο και χωρίς το φυσικό φίλτρο της βασικής ιατρικής, η οποία είχε απενεργοποιηθεί εγκληματικά.

Λοιπόν, τότε δεν είχαμε χρόνο και δεν είχαμε φωνή για να μιλήσουμε και ήμασταν ήρωες.

Σήμερα παίρνουμε τον λόγο για να σας υπενθυμίσουμε ότι ξέρουμε πώς να θεραπεύουμε και να θεραπευόμαστε, έχουμε καταλάβει και κατανοήσει πολλά πράγματα δουλεύοντας μέσα από εγκαταστάσεις υγείας και περίθαλψης. Και μας αντιμετωπίζουν σαν εγκληματίες όταν επιβεβαιώνουμε το δικαίωμα κάθε ατόμου να επιλέγει τη φροντίδα και την προσοχή στην υγεία που θεωρεί πιο αποτελεσματική.

Θεωρείτε πιο αξιόπιστους τους πολιτικούς και τους κυβερνώντες που προκάλεσαν αυτή την καταστροφή κατεδαφίζοντας το σύστημα υγείας και διαχειριζόμενοι την ανακηρυχθείσα πανδημία σε κατάσταση σύγχυσης, χρησιμοποιώντας ως μοναδικό όπλο την ποινικοποίηση όλων των απόψεων; Δεν έχουν δει ποτέ έναν άρρωστο άνθρωπο και δεν μας έχουν ακούσει ποτέ. Ακούμε μόνο ένα μάτσο υποτιθέμενους ειδικούς σε ναρκισσιστικό ενθουσιασμό, οι οποίοι έχουν την άνετη ευχέρεια να διαλαλούν από τις οθόνες των τηλεοράσεων και των εφημερίδων προσβάλλοντας και απειλώντας. Μιλάνε κατ' υπαγόρευση εκείνων που έχουν καταστήσει την υγεία ανεξάντλητη πηγή κέρδους.

[...]

Δηλώνουμε απλά αλλά σταθερά ότι τα σώματά μας, όπως και τα δικά σας, οι άνθρωποί μας, όπως και οι δικοί σας, δεν είναι ιδιοκτησία τους και κυρίως τα παιδιά μας. Δεν είμαστε σκλάβοι και δεν μπορούμε πλέον να σηκώσουμε το βάρος αυτής της καταπίεσης, ειδικά τώρα, που μας αναγκάζουν σε γενικευμένο διαχωρισμό με ένα σήμα διάκρισης που έχει τις προεκτάσεις πολιτικής-θρησκευτικής δίωξης εναντίον όσων δεν κάνουν πράξη πίστης σε ένα ψευδοεμβόλιο με το περιβόητο πράσινο πάσο».

Θέλουμε να πολεμήσουμε μαζί τους, διευρύνοντας τη σύγκρουση ενάντια σε ένα ολόκληρο κοινωνικό σύστημα που είναι όλο και πιο ασύμβατο με την υγεία και τη ζωή; Ας ξεκινήσουμε εξετάζοντας τα τρία σημεία που θέτουν.

Η κινητοποίηση κατά του «πράσινου πάσο» είναι η πρώτη που φέρνει στους δρόμους όχι αυτό ή εκείνο το οικονομικό αίτημα*, αλλά την απόρριψη -συγκεκριμένη, μολυσμένη, «εκμεταλλεύσιμη» όσο θέλει κανείς- των στηριγμάτων πάνω στα οποία στηρίζεται η Έκτακτη Ανάγκη, και στα οποία θα στηρίζεται επ' αόριστον αν δεν την γκρεμίσουμε με το βάρος της: Η Covid δεν μπορούσε να θεραπευτεί αλλά μόνο να περιοριστεί· ευτυχώς υπάρχει

τώρα το εμβόλιο, το μόνο διαθέσιμο όπλο· όποιος δεν εμβολιάζεται είναι αποστάτης, λιποτάκτης, μάρτυρας εναντίον του οποίου θα ανατραπούν οι εγκληματικές ευθύνες του κράτους και των βιομηχάνων. Αυτές οι πλατείες αμφισβητούν αυτό που θα έπρεπε να παραμένει «ουδέτερο» και αδιαμφισβήτητο (δεν είναι τυχαίο ότι, προς το παρόν, οι δημοσιογράφοι προσελκύουν περισσότερο μίσος και περιφρόνηση από τους αστυνομικούς). Εν ολίγοις, εμπεριέχουν τη δυνατότητα και, ταυτόχρονα, την αναγκαιότητα -ω πόσο άβολα για όλους, συμπεριλαμβανομένων και των στρατευμένων αγωνιστών!- να αντιμετωπίσει την Έκτακτη Ανάγκη ως ολικό κοινωνικό γεγονός, το οποίο δεν μπορεί να διαχωριστεί σε τομείς όπως η περιβαλλοντική άμυνα, η υποστήριξη των ανέργων που αγωνίζονται, η αντίθεση σε ρατσιστικά μέσα κ.λπ... Αποδέχστε *τα σημεία-κλειδιά* του κρατικού προγράμματος «για να βγούμε από την κατάσταση έκτακτης ανάγκης»; Ναι ή όχι; Αυτή είναι η «έρευνα» που δεν μπορεί πλέον να αναβληθεί.

Ανοίγοντας τον φελλό

Η άλλη πτυχή -στην οποία θα πρέπει να επιστρέψουμε λεπτομερέστερα στο εγγύς μέλλον- αφορά τον ακριβή τρόπο με τον οποίο θα ανοίξουμε τον φελλό της Έκτακτης Ανάγκης. Υπάρχει στην ιστορία των επαναστατικών κινημάτων ένας πραγματικός «μύθος» που ονομάζεται «σύγκλιση των αγώνων». Υπήρξε ποτέ πραγματικά κάτι παρόμοιο και, κυρίως, μπορεί να υπάρξει ακόμα στον μονόδρομο που έχει βάλει ο καπιταλισμός στην ανθρωπότητα, ο οποίος έχει μετατραπεί σε αδιέξοδο καταστροφών, τραγωδιών και «πολιτιστικών αποκαλύψεων»; Αν σε μια πορεία -ή σε μια ημέρα γενικής απεργίας- συγκεντρωθούν στην πλατεία εργαζόμενοι στα logistics, αντιρατσιστικές ομάδες, συντονισμοί στέγασης και επιτροπές κατά της περιβαλλοντικής ρύπανσης, λαμβάνει χώρα από μόνη της μια «σύγκλιση των αγώνων»; Πέρα από το γεγονός ότι αυτή η σύνθεση μπορεί να είναι περισσότερο ή λιγότερο πραγματική, περισσότερο ή λιγότερο αντιπροσωπευτική και «ηγετική», τι συμβαίνει *την επόμενη ημέρα*; Γενικά, όλοι επιστρέφουν στις προσωπικές τους μάχες ενάντια στην απρόσωπη εξουσία του κεφαλαίου και στα «πεδία δράσης» τους. Πώς εκφράζει κανείς την έμπρακτη και ωμή αλληλεγγύη του (δηλαδή όχι την περιφρόνηση ή το ανακοινωθέν) σε περίπτωση κατασταλτικής επίθεσης σε άλλες εμπειρίες αγώνα;

Αν εξετάσουμε την ιστορία των τελευταίων δεκαετιών -είτε πρόκειται για τη Βόρεια Αφρική, τις Ηνωμένες Πολιτείες, τη Γαλλία, τη Χιλή, την Κολομβία ή τον Λίβανο- μπορούμε να βγάλουμε το αρκετά σαφές συμπέρασμα ότι οι γενικές απεργίες, αυτές που πραγματικά παραλύουν την οικονομία, ακολουθούν και δεν προηγούνται των ταραχών. Ο λόγος δεν είναι μυστηριώδης: υπάρχουν όλο και λιγότερες θέσεις εργασίας όπου η αποχή μπορεί να έχει ποσοτικό αντίκτυπο και όπου οι εργαζόμενοι να έχουν την ποιοτική -πρακτική, «λογιστική»- ικανότητα να πλήξουν το αφεντικό. Πρόκειται πάντα για ένα στοιχείο *άμεσης κοινωνικής ρήξης* που σπάει την απομόνωση, δημιουργεί χώρους για πραγματικές συναντήσεις και προτείνει κοινές μορφές δράσης (με την έννοια της αναπαραγωγής και της γενίκευσης). Παραμένοντας στην πρόσφατη ιταλική ιστορία, ποιες είναι οι ημέρες που πραγματικά θυμόμαστε; Οι απεργίες και οι άλλες διαδηλώσεις στις οποίες είδαμε τη «σύγκλιση των αγώνων» ή η 3^η Ιουλίου, η 15^η Οκτωβρίου και η εξέγερση της Κρεμόνα μετά τη φασιστική επίθεση; Πότε η συγκεκριμένη αλληλεγγύη σε έναν αγώνα που δέχεται επίθεση ήταν πραγματικά εκτεταμένη, αυτόνομη και ταυτόχρονα συγκλίνουσα; Όταν η πρόσκληση ήταν *να μπλοκάρει τα πάντα*. Ποτέ δεν είναι κανείς πολύ λίγος ή πολύ μακριά για να μπλοκάρει κάτι.

Η κατάσταση έκτακτης ανάγκης -με τα ανανεώσιμα διατάγματα και τους δικαστικούς «τεχνικούς» της- είναι ένα κλουβί που δεν μπορεί να σπάσει με την *προοδευτική* συσσώρευση προλεταριακής δύναμης. Όπως και να τις κρίνει κανείς, για δύο συνεχόμενα Σάββατα στις πλατείες κινητοποιήθηκαν κατά του πάσο εκατοντάδες και χιλιάδες άνθρωποι σε περίπου ογδόντα πόλεις ταυτόχρονα. Ένα ραντεβού, τίποτα περισσότερο. Στις περισσότερες περιπτώσεις -απ' ό,τι καταφέραμε να καταλάβουμε- δεν υπήρχε ίχνος «οργανωτών» ούτε καν μεγάλφωνο και αυτός είναι και ο λόγος για τις αυθόρμητες (σε ορισμένες περιπτώσεις μαζικές) πορείες, τις πρώτες μετά από πολύ καιρό. Πριν βγάλουμε τον φακό για την «κοινωνιομετρική» ανάλυση, ας καταγράψουμε το εξής γεγονός: δεκάδες χιλιάδες άνθρωποι βγήκαν στους δρόμους -και θα το ξανακάνουν το επόμενο διάστημα- για να πουν ότι δεν αποδέχονται μια κοινωνία διαιρεμένη στα δύο (ξέρετε πού εμφανίστηκαν οι πρώτες πινακίδες με τις λέξεις «health pass = apartheid»; Σε ισραηλινές πλατείες). Θα προτιμούσαμε να περάσει χωρίς αντιδράσεις ακόμη και το «πάσο για την υγεία»;

Μια φράση γραμμένη στις πινακίδες που εμφανίστηκαν σε πολλές πόλεις λέει: «Νομίζετε ότι με την υπακοή θα τελειώσει σύντομα. Αλλά ακριβώς επειδή συνεχίζετε να υπακούτε, δεν θα τελειώσει ποτέ». Δεν μπορεί κανείς να πει ότι στερείται διαύγειας.

Αλλά τι είδους άνθρωποι είναι αυτοί; Σίγουρα κάποιος που δεν διαβάξει -και ευτυχώς- τα άρθρα της «άκρας αριστεράς» για το πάσο ως επιλογή της «κοινής λογικής» (που σημαίνει: ελευθερία, ιερή προστασία από τους μη

εμβολιασμένους με την ανάσα που «βρωμάει» - ναι, κύριε, βρωμάει! - στους κοινόχρηστους χώρους).

Χωρίς εκρήξεις οργής, χωρίς αντεπίθεση, δεν θα βγούμε από τη γωνία. Δεν είναι μόνο η δυστυχία που προωθείται, αλλά και η απανθρωποποίηση.

«Πρόκειται, πρωτίστως, για το συναίσθημα, για το να συνεχίζει κανείς να πιστεύει τις αντιλήψεις του αντί να τις αποφεύγει ή να τις αγνοεί. Η αναλυτική εργασία έρχεται αργότερα.

«Και όσον αφορά εμάς, σε μια τόσο τρομερή και άδικη εποχή, ας προσπαθήσουμε να κατανοήσουμε ο ένας τον άλλον μέχρι τέλους, μιλώντας και συζητώντας, κάνοντας δώρα ο ένας στον άλλον, χωρίς ποτέ να εγκαταλείψουμε τη φιλία, χωρίς να περιοριστούμε σε στενά ιδιωτικά πρόσωπα» (Danilo Montaldi).

* Από τη Γαλλία μέχρι την Ιταλία, από τις Ηνωμένες Πολιτείες μέχρι την Αυστραλία, η κινητοποίηση έχει ήδη διεθνή χαρακτήρα. Μια συνολική ανάγνωση θα απαιτούσε μια πιο προσεκτική ματιά στις διάφορες πλατείες, μερικές φορές πολύ διαφορετικές μεταξύ τους (με αυτή την έννοια, οι ιστορίες των συντρόφων που πήγαν να μιλήσουν, να μοιράσουν προκηρύξεις ή απλώς να δουν θα ήταν χρήσιμες). Παραμένοντας στην Ιταλία, η πιο οργανωμένη παρουσία των φασιστών ήταν στη Ρώμη (όχι τυχαία η πιο προβεβλημένη πλατεία), η δεδηλωμένη πρόθεση των οποίων ήταν να συμπεριληφθεί το «κίνημα» «Io ardo». Αν αυτό το μέτωπο καταστηματαρχών-φασιστών δεν αποτελεί ασφαλώς ιστορική πρωτοτυπία (το έχουμε δει και τους προηγούμενους μήνες), δεν συμπίπτει καθόλου με την άρνηση του πάσο: οι ενώσεις καταστηματαρχών χαιρέτισαν το μέτρο αυτό για να αποφύγουν, όπως υποσχέθηκε η κυβέρνηση, νέα «λουκέτα», διαμαρτυρόμενοι το πολύ για το πρόσθετο κόστος και τα υλικοτεχνικά προβλήματα για τη διενέργεια των ελέγχων. Η συντριπτική πλειονότητα αυτών που βγαίνουν στους δρόμους δεν προβάλλουν κορπορατιστικά αιτήματα. Αν παρατηρήσετε, η αναπαράσταση της «δικτατορίας» ανατίθεται συχνά στα πορτρέτα των Draghi, Figliuolo και Burioni. Ο στρατηγός του NATO, για παράδειγμα, δεν έχει καμία σχέση με το άνοιγμα ή το κλείσιμο των μπαρ και των ντισκοτέκ, αλλά έχει μεγάλη σχέση με τη στρατιωτικοποίηση της υγειονομικής περιθάλψης και το «κυνήγι των αποστατών». Εν τω μεταξύ, σύμφωνα με την «Corriere della sera», στις 31 Ιουλίου στη Ρώμη «το δεξιό μπλοκ της Forza Nuova απομονώθηκε από την υπόλοιπη διαδήλωση».

Προς το παρόν, φαίνεται να υπάρχει περιορισμένο νεολαιϊστικό στοιχείο (και ακόμη περισσότερο μεταναστευτικό στοιχείο). Θα είναι η πιθανή ριζοσπαστικοποίηση των μορφών αγώνα που θα τους προσελκύσει: η κοινωνική οργή αναζητά ευνοϊκές περιστάσεις και όχι συγκεκριμένα επιχειρήματα. Αν μεταξύ των συνθημάτων των μπλοκ και των λόγων για τους οποίους οι άνθρωποι βγαίνουν στους δρόμους υπάρχει συχνά ένα ορισμένο κενό, όταν δεν υπάρχει πραγματική ρήξη, φαίνεται αναμφισβήτητο ότι η κινητοποίηση κατά του πάσο έχει πολύ πιο καθολικό χαρακτήρα από το «Με κλειδώνεις, με πληρώνεις» (σύνθημα που αντιστοιχεί στον βαθμό μηδέν της κριτικής) του περασμένου φθινοπώρου.

Πηγή: <https://ilrovescio.info/2021/08/01/sulla-mobilitazione-contro-il-lasciapassare-primi-appunti/>